

אורחים בישראל

הדודנית הכשרונית

קלאודיה וייל (31) הוא שם שאינו אומר עדיין מאומה לצופי הקולנוע בארץ. היא ביקרה בשבוע האחרון, ליומיים, בפעם הראשונה בארץ הקודש, כדי לעזור במיקוד צת להכנת הבכורה של סירטה העלילתי הראשון חברות. לכשיוצג הסרט, בקרוב, בתל-אביב, יש להניח שהכל כבר יידעו מי זאת קלאודיה וייל.

מסע ההצלחה שלה החל לפני כשנה, בפסטיבל הסרטים הצנוע של רוטרדם, כשמאחוריה כמה סרטים תעודיים מצליחים. היא הביאה לשם את סירטה העלילתי הראשון, סרט אינטימי ורגיש על בחורה יהודיה שצריכה ללמוד כיצד חיים לבד, אחרי שחברתה לחדר נישאת. על הקשרים הסומנטיים ועל אורח-החיים המיוחד של צעירים בעיר ניו-יורק.

הסרט היה הסנסציה של הפסטיבל, משם הוא עבר ישירות את מיסגרת שבועיים של הבמאים בקאן, שם נחשב על-ידי מרבית הנוכחים לסרט השלם והמגובש ביותר, ומשם עבר לפתוח רישמית את פסטיבל הסרטים בלוקארנו. זאת, משום שקלאודיה היא אומנם תושבת ניו-יורק, אבל היא ממוצא שווייצרי.

פגישה עם פזיני. מזה שנה היא נרדדת ברחבי העולם, בכל מקום שבו מכינים את הקרנת הסרט, כדי לפגוש עיתונאים ולהסביר להם מי זאת קלאודיה וייל ומה עשתה לפני כן: היא ביימה את סרט טה התעודי של שירלי מקלין על סין, בשם הצד השני של השמיים, אשר זכה במרס האוסקר לסרט התיעודי הטוב של 1975. היא הספיקה, מלבד סרטים תעודיים רבים, להכין 25 פרקים של רחוב ההפתעות שבביל הטלוויזיה. היא לימדה סיפורת היסטוריה ולמדה גם אצל הצייר המפורסם אוסקר קוקושקה. ומלבד כל אלה היא קרובת מישפחה של אחד המוסיקאים המקוריים ביותר של המאה, המלחין קורט וייל, שכתב את המוסיקה ל"אופרה בגרוש".

את כל מסע ההסברה הזה ערכה בעזרתה האדיבה של חברת הסרטים וורנר, אשר חרגה מן השיגרה וקנתה את הסרט להפצה בכל העולם. רק מי שיועד עד כמה חשוב לחברת סרטים הוליוודית הזו, הר והרעש המתלווה לסרט, יכול להבין איזה מעשה יוצא-דופן היה זה, לרכוש יצירה צנועה, שהשחקנים המפורסמים היחידים בה, אלי ואלאך וויקה לינדפורט, מופיעים בתפקידים מישניים.

קלאודיה, שהתחילה את עשיית הסרט בממלגה של עשרת אלפים דולר שקיבלה ממכון הקולנוע האמריקאי, מוצאת את עצמה לפתע בשורה הראשונה של יוצרי הקולנוע הוותיקים. אך עם זאת, היא שומרת על אותה רעננות והתפעלות שיש למי שעושה את צעדיו הראשונים. היא מספרת בהתרגשות על פגישתה ברומא

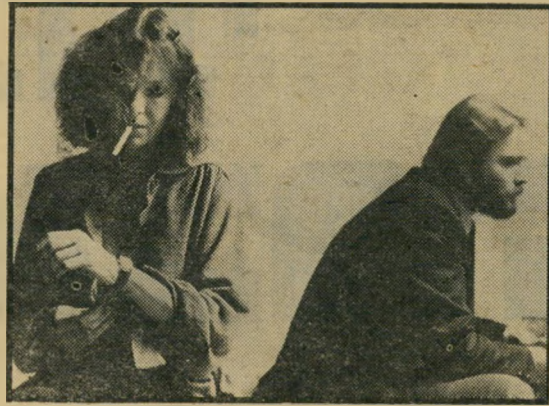
טרגדיה של

נוצחיקון

רגשות (שחקן תל-אביב, ארי צות-הברית) - הטרגדיה הראשונה של וודי אלן משתמשת בדיוק באותם חומרי גלם שהרכיבו את הקומדיות שלו: שיכבת המשכילים של החוף המזרחי, והמשברים הנפשיים שלהם. בקומדיות הציג את הדמויות הללו ואת בעיותיהן באור מפוכח ואכזרי, שנטל מהן את אדרת ההתחזות המתנשאת, שמאחריה הן מסתתרות. הפעם מתייחס אלן בכל הרציונות ובכל הכבוד דווקא לאדרת, ומכאן שהסרט חודר פחות מסרטי האחרונים, אל האמת.

עורך-הדין שמחליט להיפרד מרעייתו, אחרי ששלוש בנותיהן הגיעו לבגרות ועצמאות, וזכה להתקשט בכל הלבטים והמאבקים הפנימיים של "הקולנוע הבעייתי האמריקאי": האסתטיקה המנותקת מן המציאות, הבת שקשורה לאמה ביחסי אהבה-שנאה, היוצר שהגיע למבוי סתום, השחקנית שחשה כי הגדולה בורחת לה בין האצבעות, ועוד נושאים, "חשובים" מסוג זה, שחלקם הוצגו בצורה כלי-כך נוקבת ושונה ברומן שלי עם אנני. הסממן היחיד של אלן המוכר, היא הופעת זוגתו השנייה של האב, אשה לבושה בצבעים עזים ומשמלת את כל החייות והמורץ הטיבעיים, שנדחקו הצידה בנפש המשכילים המיקצועיים.

הטיפול הדוממתי בנושא הוא בסך-הכל שיגרת. יחסית למה שנוהגים לצפות מאלן, שבסרטי האחרים מסוגל

דיאן קיטון - לבטים ומאבקים

להפתיע בכל דקה. הטיפול הצורני הוא עניין אחר לגמרי. הצבת המצלמה מחושבת עד לפרטיה הקטנים ביותר, לגווני הצילום יש חשיבות מרבית, העריכה משתדלת ליצור את הזמנים המתים מלאי-התוכן, שעליהם דיבר פעם צ'כוב. השימוש במוסיקה, רק כאשר יש לה תירוץ של ממש בסרט, כלומר, בוקעת מתוך מכשיר רדיו או גראמפון, כל אלה מעידים על כך שאלן הקדיש את מרב המחשבה, לעיצוב סרט שלא יפול מכל אותן יצירות מופת זרות שהוא מעריץ. ומבחינה זו, הוא הצליח.

נוילחמתי אבל

לא נורא

כוח 10 מנברון (אופיה, תל-אביב, ארצות-הברית) - תרגיל הוליוודי טיפוסי: אם תותחי נברון היה בזמנו להיט קופתי גדול, הרי המסקנה הטיב עית והמובנת ביותר שיש להסיק מכך, הוא שהצופים מחכים ל"תותחי נברון חלק ב'". והוליווד, הידועה כמי שמשרת את לקוחותיה בנאמנות, מספקת גם הפעם את מה שהיא סבורה שהם מבקשים.

למען האמת, זהו סרט מילחמתי לא רע. מספיק מנותק מן המציאות האמיתית של המילחמה, כדי שלא להדאיג יותר מדי את הצופים, עם הרפתקות דמיוניות די הצורך, כדי שהעוברים אותן יחשבו גיבורים. בקיצור, אחד מאותם הסרטים המדגימים בצורה מושלמת את ההגדרה האביסורדית: סרט מילחמה בידורי.

אם בתותחי נברון יצאה קבוצה של חיילי בנות הברית, במילחמת-העולם השנייה, לחסל צמד תותחים שאיימו על מעבר אוניות ליד חופי יוון, הרי בסרט הנוכחי נשלח כוח חדש כדי לפוצץ גשר חיוני ביוגוסלביה, כאשר, בדרך אגב, הם מתבקשים גם לחסל סוכן גרמני שנותר בחיים עוד מן הסרט הקודם.

מאחר שהצופים הורגלו כנראה, לדעת עושי הסרט, לקשיים והמיכשולים של סרטי מילחמה ברצינות, נפתרות בסרט זה הבעיות בקלות רבה מן-הרגיל. גם אם יש בין

שו ובאך - תפניות מפתיעות

התפניות הרבות של הסרט כאלה שיכולות בהחלט להפתיע ברגע הראשון. אבל כרגיל, יש תמיד מעבר צר בהרים שאפשר לחסום בפני האויב הדולק אחריו, ויש תמיד תחבולה מאחורי הפינה, אשר מצילה את המצב ברגע האחרון, ובבמיו של גאי האמילטון אין כל ניסיון לעשות רושם כאילו העניין באמת חמור.

מאחר שכך, מי שגונב את החצצה כאן הוא אדוארד פוקס, כמומחה לחומרי חבלה בעל המצאות ותושיה, המצטיין בדם בריטי צונן וברפליקות עוקצניות. רוברט שו, משמש לו בן-זוג מוצלח, הן בפעולה והן בשיחה.

רד להיעזר בתסריטאי מיקצועי, שיידע לשרטט בצורה נכונה את הדמויות מבלי לטשטש את הרקע. תוצאה ישירה של הביקור בישראל: אחרי יום בירושלים ויום בתל-אביב, נתר פסה התושבת הניו-יורקית המושבעת הזאת ברגישות יהודית, והחלה להרהר באפשרות של: "סרט על ישראל, כפי שהיא משתקפת בעיני יהודי אמריקאי." לא סרט מילחמה וגבורה, ולא סרט סוכן נות, אלא סיפור אינטימי על בני-אדם חיים, בראש ובראשונה, ועל רעיונות מופת שטים רק לאחר מכן. אם חברות יכול להיות קנה-מידה ליכולתה של קלאודיה וייל, היא בהחלט מסוגלת לעשות גם את הסרט הזה.

תדרין חובה לראות:

- תל-אביב - רוקמת התחרה, שומר היערות, סטרושק, מחוץ לתחום, שיירה. ירושלים - חלף עם הרוח, רשת שיי-דור. חיפה - אשה לא נשואה.

במאית קלאודיה וייל סרט על דוד קורט